

BAN TỬ ĐIỂN
NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT

T ù ã i ể n

Khoa học & Công nghệ

ANH - VIỆT

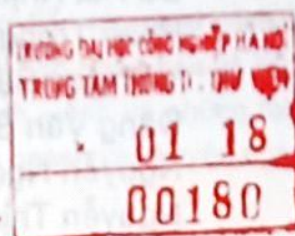
ENGLISH - VIETNAMESE
DICTIONARY OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT

BAN TỪ ĐIỂN
NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT

TỪ ĐIỂN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ ANH - VIỆT

(Khoảng 125.000 thuật ngữ)

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT
HÀ NỘI

LỜI NÓI ĐẦU

Cuốn "Từ điển Khoa học và Công nghệ Anh-Việt" này được xuất bản nhằm đáp ứng nhu cầu tìm hiểu ngày càng tăng của bạn đọc về thuật ngữ khoa học và công nghệ vốn đã và đang thay đổi rất nhanh mà những cuốn từ điển cùng loại cách đây khoảng chục năm không còn đáp ứng được. Ban Từ điển của Nhà xuất bản Khoa học và Kỹ thuật tổ chức biên soạn cuốn từ điển này dựa trên những cuốn từ điển Anh - Anh và những tài liệu tiếng Anh về khoa học và công nghệ gần đây nhất và các từ điển đa ngành và chuyên ngành của Nhà xuất bản Khoa học và Kỹ thuật.

Cuốn từ điển này có khoảng 125.000 thuật ngữ bao gồm hầu hết các lĩnh vực của khoa học và công nghệ và một số ngành liên quan. Chúng tôi cố gắng tổ chức biên soạn thuật ngữ đối chiếu tiếng Việt theo tiêu chí: ngắn gọn, rõ nghĩa và cố gắng Việt hóa tới mức tối đa. Những thuật ngữ mượn tiếng nước ngoài đã thông dụng trong tiếng Việt chúng tôi vẫn giữ nguyên (như xà phòng, pho mát, lanh tô...), còn lại những thuật ngữ khác được phiên chuyển theo nguyên tắc vừa gần dạng chữ tiếng Anh vừa đọc được trong tiếng Việt. Mỗi thuật ngữ đều có ghi rõ tên ngành hẹp (bằng ký hiệu viết tắt trong "Bảng ký hiệu viết tắt tiếng Việt") mà từ đó chúng xuất hiện hoặc nơi chúng được sử dụng nhiều nhất. Sau thuật ngữ Việt có thể có một số từ làm rõ nghĩa thêm, nhằm phân biệt ý nghĩa trong lĩnh vực sử dụng, nhất là đối với thuật ngữ phiên chuyển. Cuối phần đối chiếu tiếng Việt ở mỗi thuật ngữ Anh chính chúng tôi sẽ liệt kê từ đồng nghĩa Anh sau ký hiệu *đn* (đồng nghĩa với), sau ký hiệu *vt* (viết tắt từ hoặc được viết tắt từ) sẽ là từ viết tắt tiếng Anh hoặc cụm từ tiếng Anh được viết tắt và sau ký hiệu *kh* (ký hiệu) sẽ là ký hiệu đơn vị, đại lượng trong tiếng Anh (nếu có). Với thuật ngữ Anh có từ đồng nghĩa chính sẽ vẫn có thuật ngữ Việt tương ứng và đồng thời được chuyển chú qua ký hiệu *x* (xem) về thuật ngữ chính. Cuối từ điển có "Phần viết tắt tiếng Anh" trong tiếng Anh đã xuất hiện ở các vấn.

Cuốn từ điển này dành cho các cán bộ giảng dạy, cán bộ nghiên cứu, sinh viên đại học các ngành khoa học, công nghệ, các học sinh và giáo viên phổ thông, các kỹ sư và cán bộ kỹ thuật ở các cơ sở sản xuất và đồng đảo bạn đọc quan tâm tới khoa học và công nghệ.

Được tổ chức biên soạn trong một khoảng thời gian ngắn để đáp ứng kịp thời nhu cầu của bạn đọc và do tình trạng chưa thống nhất thuật ngữ, cuốn từ điển này không tránh khỏi có những thiếu sót. Chúng tôi rất mong bạn đọc gần xa đóng góp ý kiến để lần tái bản tới tốt hơn. Mọi thư từ góp ý xin gửi về : Ban Từ điển, Nhà xuất bản Khoa học và Kỹ thuật, 70 Trần Hưng Đạo, Hà Nội.

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT

CÁCH SỬ DỤNG

1. Phần tiếng Anh

- Các thuật ngữ Anh được in đậm đứng theo trình tự bảng chữ cái tiếng Anh.
- Các ký tự dấu cách, dấu nối (-), dấu chéo (/), dấu phẩy (,), dấu chấm (.), dấu hai chấm (:), dấu sở hữu cách ('), dấu nhảy đơn và kép (''), dấu móc đơn (') không được tính đến trong sắp xếp.
- Dấu & coi như chữ and.
- Các chữ, số Hy Lạp, La Mã, các chữ La Tinh in đậm nghiêng, các chữ La Tinh hoa nhỏ, các số, số mũ, phân số cũng không được tính đến trong sắp xếp.
- Một số tiếp đầu ngữ hoặc tiếp vĩ ngữ đồng nghĩa được xếp cùng chỗ và cách nhau bằng dấu phẩy.
- Một số chữ viết tắt, ký hiệu tiếng Anh nếu trong tiếng Việt có chữ tương ứng thì đưa vào nếu không thì để ở "Phần viết tắt tiếng Anh" và chuyển chủ tới từ chính.

2. Phần đối chiếu tiếng Việt

- Các thuật ngữ đối chiếu tiếng Việt được in chữ đứng không đậm.
- Trước thuật ngữ Việt có ký hiệu ngành thống nhất theo "Bảng ký hiệu viết tắt tiếng Việt".
- Thuật ngữ đồng nghĩa cách nhau bằng dấu phẩy.
- Các thuật ngữ khác nghĩa cách nhau bằng dấu chấm phẩy.
- Các thuật ngữ có phạm trù ngữ pháp khác nhau cách nhau bằng dấu chéo song song.
- Các từ in đứng trong ngoặc đơn ở giữa hoặc cuối thuật ngữ có thể dùng hoặc bỏ.
- Các từ in đứng trong ngoặc đơn ở đầu thuật ngữ để chỉ từ loại hoặc có thể dùng hoặc bỏ.
- Các từ in nghiêng trong ngoặc đơn ở cuối thuật ngữ để làm rõ nghĩa thêm cho thuật ngữ.
- Nếu thuật ngữ đồng nghĩa, chữ viết tắt, ký hiệu trong tiếng Anh chung cho nhiều nghĩa hoặc nhiều ngành thì được để ngay trên đầu các nghĩa hoặc các ngành đó, nếu không thì để ngay sau từng nghĩa.
- Các thuật ngữ Anh đồng nghĩa ở phần đối chiếu tiếng Việt được cách nhau bằng dấu chấm phẩy.

BẢNG KÝ HIỆU VIẾT TẮT TIẾNG VIỆT

<i>ah</i>	âm học	<i>kv</i>	khoáng vật học
<i>bđ</i>	ngành bản đồ	<i>lk</i>	luyện kim
<i>bb</i>	bệnh học	<i>ls</i>	lý sinh học
<i>bltv</i>	bệnh lý học thực vật	<i>m</i>	kỹ thuật mỏ
<i>ccl</i>	cơ học chất lỏng	<i>md</i>	miễn dịch học
<i>ck</i>	cơ khí, chế tạo máy	<i>mh</i>	mô học
<i>clt</i>	cơ lượng tử	<i>n</i>	bộ môn năm
<i>cnhn</i>	công nghệ hạt nhân	<i>ndt</i>	nhiệt động học
<i>cnlp</i>	công nghệ thực phẩm	<i>nl</i>	nhân loại học
<i>cơ</i>	cơ học	<i>nn</i>	nông nghiệp
<i>cs</i>	cổ sinh học	<i>ntdh</i>	nghệ thuật đồ họa
<i>ctk</i>	cơ học thống kê	<i>ph</i>	phổ học
<i>ctv</i>	cổ thực vật học	<i>pl</i>	phân loại học
<i>d</i>	dược lý học	<i>psh</i>	phôi sinh học
<i>đet</i>	ngành dệt	<i>qh</i>	quang học
<i>đk</i>	đầu khí, kỹ thuật đầu mỏ	<i>qs</i>	quân sự
<i>đt</i>	di truyền học	<i>r</i>	nghe rừng
<i>đ</i>	điện học	<i>sh</i>	sinh học
<i>đc</i>	địa chất học	<i>shpt</i>	sinh học phân tử
<i>đh</i>	đạo hàng	<i>sl</i>	sinh lý học
<i>đhoa</i>	địa hóa học	<i>st</i>	sinh thái học
<i>đkh</i>	điều khiển học	<i>t</i>	toán học
<i>đl</i>	địa lý học	<i>tb</i>	tế bào học
<i>đn</i>	đồng nghĩa với	<i>tđ</i>	trắc địa học
<i>đq</i>	ngành đá quý	<i>th</i>	tin học
<i>đtử</i>	điện tử học	<i>thh</i>	thạch học
<i>đtử</i>	điện tử học	<i>thóa</i>	tiến hóa
<i>đv</i>	động vật học	<i>thv</i>	thủy văn học
<i>đvcxs</i>	động vật có xương sống	<i>tk</i>	thống kê học
<i>đvkxs</i>	động vật không xương sống	<i>tkế</i>	kỹ thuật thiết kế kiểu dáng công nghiệp
<i>gp</i>	giải phẫu học	<i>tl</i>	tâm lý học
<i>h</i>	hóa học	<i>tt</i>	truyền thông
<i>hcn</i>	công nghệ hóa học	<i>ttđ</i>	thuyết tương đối
<i>hd</i>	hải dương học	<i>tth</i>	tinh thể học
<i>hhc</i>	hóa hữu cơ	<i>ttr</i>	thời trắc học
<i>hk</i>	kỹ thuật hàng không vũ trụ	<i>tv</i>	thiên văn học
<i>hl</i>	hóa lý	<i>tvh</i>	thực vật học
<i>hpt</i>	hóa phân tích	<i>ty</i>	thú y
<i>hs</i>	hóa sinh học	<i>vh</i>	virut học
<i>hvc</i>	hóa vô cơ	<i>vl</i>	ngành vật liệu
<i>kc</i>	khảo cổ học	<i>vlcr</i>	vật lý chất rắn
<i>kh</i>	ký hiệu	<i>vlđc</i>	vật lý địa cầu
<i>khn</i>	khoa học công nghệ	<i>vlhcb</i>	vật lý hạt cơ bản
<i>khh</i>	khí hậu học	<i>vlhn</i>	vật lý hạt nhân
<i>kt</i>	kỹ thuật	<i>vlnt</i>	vật lý nguyên tử
<i>ktát</i>	kỹ thuật âm thanh	<i>vlp</i>	vật lý plasma
<i>ktcn</i>	kỹ thuật công nghiệp	<i>vltv</i>	vật lý thiên văn
<i>ktct</i>	kỹ thuật công trình	<i>vlý</i>	vật lý học
<i>kth</i>	khí tượng học	<i>vs</i>	vi sinh học
<i>kthh</i>	kiến trúc hàng hải	<i>vt</i>	viết tắt, viết tắt từ
<i>ktth</i>	kỹ thuật hệ thống	<i>x</i>	xem
<i>ktndt</i>	kỹ thuật nhiệt độ thấp	<i>xd</i>	xây dựng
<i>ktr</i>	ngành kiến trúc	<i>y</i>	y học

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. MCGRAW-HILL CONCISE ENCYCLOPEDIA OF SCIENCE AND TECHNOLOGY
Third Edition, New York, San Francisco... 1994
2. THE AMERICAN HERITAGE ILLUSTRATED ENCYCLOPEDIA
Houghton Mifflin Company, Boston, 1987
3. DICTIONARY OF SCIENCE AND TECHNOLOGY ENGLISH-FRENCH
A.F. Dorian, Elsevier Scientific Publishing Company, Amsterdam-Oxford-New York, 1979.
4. MCGRAW-HILL DICTIONARY OF SCIENTIFIC AND TECHNICAL TERMS
Sixth Edition, New York, San Francisco... 1999
5. ENCARTA MULTIMEDIA ENCYCLOPEDIA 2004
6. GROLIER MULTIMEDIA ENCYCLOPEDIA 2001
7. WORLD BOOK MULTIMEDIA ENCYCLOPEDIA 2002
8. BRITANNICA ENCYCLOPEDIA 2004
9. CÁC TỪ ĐIỂN CHUYÊN NGÀNH VÀ ĐA NGÀNH
Nhà xuất bản Khoa học và Kỹ thuật, Hà Nội, 1961 - 2004
10. TỪ ĐIỂN BÁCH KHOA VIỆT NAM, 4 TẬP
Nhà xuất bản Từ điển Bách khoa, Hà Nội 1995-2005
11. TỪ ĐIỂN Y HỌC ANH-VIỆT
Bs. Bùi Khánh Thuận, Nhà xuất bản Y học, 1993
12. TỪ ĐIỂN TIẾNG VIỆT
Nhà xuất bản Khoa học Xã hội, Hà Nội, 1988

A

aaa disease y bệnh aaa (bệnh dịch giun móc gây thiếu máu ở Ai Cập cổ đại)
 aa channel đc kênh aa (kênh dung nham hẹp, ngoằn ngoèo)
 aa lava đc dung nham aa, x block lava
 Aalenian đc (bậc) Aalen; (kỷ) Aalen (thuộc Jura)
 A AND NOT B gate đừ cửa A AND NOT B, x AND NOT gate
 aapamoor st đầm lầy apa (đầm lầy cổ đối cây bụi và rêu)
 aardvark đvcs lợn đất, *Orycteropus* (ăn côn trùng), đn earth pig
 aardwolf đvcs chó sói đất, *Proteles cristatus*
 Aaron's rod ktr thanh Aaron (mẫu trang trí hoặc đũa)
 a axis tth trục a (trục tinh thể học); đc hướng a (hướng vận chuyển trong đá vận kiến tạo); ck góc a (góc quay của máy công cụ quanh trục x)
 ab- đừ ab- (tiếp đầu ngữ)
 abac t toán đồ, x nomograph
 abaca tnh cây chuối sợi, *Musa textilis* (để lấy sợi cứng), đn Manila hemp
 abactinal đvcs ngoài tấm tia, xa tấm tia (ở động vật đĩ xứng tỏa tia)
 abacus ktr đỉnh cột; t bàn tính gậy
 abaft khh ở đằng lái, ở phía sau, ở phía đuôi (tàu, thuyền)
 abalienation tl bệnh loạn tâm thần
 abalone đvcs bào ngư, *Halotis* (họ Bào ngư), đn ear shell; ormer; paua
 abalyn hlc abalyn (nhựa lỏng)
 abambulacral đvcs ngoài chân mút, xa chân mút
 abampere đ ampe tuyệt đối (đơn vị dòng điện trong hệ điện từ CGS), vt aA, đn Bi; biot
 abampere centimeter squared đừ ampe tuyệt đối xentimet bình phương, vt aAcm²
 abampere per square centimeter đ ampe tuyệt đối trên xentimet vuông, vt aA/cm²
 abamurus ktr tường chống, tường gia cố
 A band mh dải A, bó A (trong khúc cơ)
 abandon kt bỏ, dừng bỏ (một giếng khoan); dk ngừng sản xuất (một giếng dầu)
 abandoned channel đc lòng sông bỏ, x oxbow
 abandoned mine m mỏ đã khai thác, x abandoned workings

abandoned workings m hầm lò đã khai thác, mỏ đã khai thác (không khai thác nữa), đn abandoned mine
 abandonment m sự loại bỏ, sự từ bỏ; dk đường loại bỏ, x abandonment contour
 abandonment contour dk đường loại bỏ, đường bao từ bỏ (trong đồ thị sản lượng của một giếng dầu), đn abandonment
 abapertural đvcs xa lỗ miệng (đối với thân mềm)
 abapical sh xa đỉnh, xa ngọn
 abarognosis y mất nhận thức trọng lượng
 abasia y chứng mất khả năng đi (do mất phối hợp)
 abate kt đẽo (đá), khắc (đá); gõ (để tạo hình nổi ở một kim loại)
 abatement kt vụn thải (trong cắt gỗ, đẽo đá, gõ kim loại...); lượng giảm (của một chất hoặc một đại lượng nào đó)
 abat-four xd cửa mở nghiêng, cửa mái nghiêng
 A battery đừ bộ pin A, acquy A (để nung sợi đốt hoặc sợi nung của đèn điện tử)
 abattoir kcn lò mổ, lò giết thịt
 abat-vent xd mái hắt, mái hiên; chụp ống khói
 abaxial sh ngoài trục, xa trục
 abb đệt sợi ngang, sợi canh; đvcs len thô xấu
 abbazzo ntdh bản vẽ phác thảo
 Abbe condenser qh (cái) tụ sáng Abbe
 Abbe number qh số Abbe (của một kính quang học)
 Abbe prism qh lăng kính Abbe (để dựng ảnh)
 Abbe refractometer qh khúc xạ kế Abbe (để đo chiết suất chất lỏng)
 Abbe's sine condition qh điều kiện sin Abbe (để gương hoặc thấu kính khỏi tạo ra coma)
 Abbe's theory qh lý thuyết Abbe (về sự tạo ảnh thực của thấu kính)
 abbreviated dialing tt quay số tắt (để nối hai hoặc nhiều thuê bao)
 abcoulomb đ culong tuyệt đối (đơn vị điện tích trong hệ điện từ CGS), vt aC
 abcoulomb centimeter đ culong tuyệt đối xentimet, vt aCcm
 abcoulomb per cubic centimeter đ culong tuyệt đối trên xentimet khối, vt aC/cm³
 abcoulomb per square centimeter đ culong tuyệt đối trên xentimet vuông, vt aC/cm²
 ABC system tt hệ ABC, x airborne control system; vldc quy trình ABC (phương pháp thăm dò địa

- chấn); qđ hệ thống vũ khí ABC
- Abderhaiden reaction** *phản ứng Abderhaiden*
(một phương pháp thử mẫu bằng hóa chất)
- abdomen** *gò bụng, phần bụng*
- abdominal apoplexy** *x ngất máu bụng*
- abdominal depth** *độ chiều dày bụng, chiều sâu bụng*
(đo từ mặt trước ra mặt sau)
- abdominal gestation** *x chửa bụng, thai nghén bụng*
- abdominal girth** *đới đai bụng (để thử ở da trắng thấy sinh của nhiều loài côn trùng)*
- abdominal hernia** *thoát vị bụng, x ventral hernia*
- abdominal hysterectomy** *x thủ thuật cắt bỏ tử cung đường bụng*
- abdominal limb** *đới đai bụng (ở phần bên các loài vô giác)*
- abdominal pregnancy** *y (sử) cho chửa bụng, x abdominocyesis*
- abdominal regions** *gò (các) vùng bụng (gồm chín vùng theo lý thuyết phân chia hai đường ngang và hai đường cận dọc giữa ở bụng)*
- abdominocyesis** *x sự chửa bụng (ở khoang màng bụng), đn abdominal pregnancy*
- abducens** *gò dây thần kinh não V (ở động vật có xương sống)*
- abduction** *sử sự giăng*
- abductor** *sử cơ giăng*
- abeam** *đi ngang sườn, x on the beam*
- Abegg's rule** *h quy tắc Abegg (về tổng các hóa trị dương và âm của một nguyên tố)*
- Abelian domain** *t miền Abel, x Abelian field*
- Abelian extension** *t khai triển Abel*
- Abelian field** *t trường Abel (đại số), đn Abelian domain, domain*
- Abelian group** *t nhóm Abel (đại số), đn commutative group*
- Abelian operation** *t phép toán Abel, x commutative operation*
- Abelian ring** *t vành Abel, x commutative ring*
- Abelian theorems** *t (các) định lý Abel*
- abelite** *vĩ abelit (một loại chất nổ)*
- Abell richness classes** *tv (các) cấp độ nhiều thiên hà Abell (để phân loại các quần thiên hà)*
- Abel's inequality** *t bất đẳng thức Abel*
- Abel's integral equation** *t phương trình tích phân Abel*
- Abel's problem** *t bài toán Abel (về chuyển động của một hạt chỉ dưới tác dụng của trọng lực)*
- Abel's summation method** *t phương pháp lấy tổng Abel*
- Abel tester** *hĩ dụng cụ thử Abel (để thử điện trở chảy của dầu)*
- Abel theorem** *t định lý Abel (về sự hội tụ của các chuỗi)*
- abend** *th sự kết thúc bất thường (chuong trình), đn blow up, bomb, crash*
- abenteric** *y ở ngoài ruột*
- aberrant** *th sai lệch, biến dạng*
- aberration** *tv tính sai; qđ quang sai, x optical aberration*
- abfarad** *đ abfara (đơn vị điện dung trong hệ điện từ CGS), x af*
- abhenry** *đ abhenry (đơn vị độ tự cảm trong hệ điện từ CGS), x ah*
- abherent** *vĩ chất chống dính (vật liệu), đn abhesive*
- abhesive** *vĩ chất chống dính, x abherent*
- Abies** *nh cây linh sam, cây linh sam, Abies*
- abietic acid** *hê axit abietic, C₂₀H₃₀O₂ (để sản xuất resin và chất dẻo hóa)*
- abietine** *vĩ abietin (chứa 96% heptan)*
- ab initio computation** *hĩ tính toán từ đầu, tính toán ab initio (của hình phân tử qua giải phương trình Schrödinger)*
- abiocorn** *st nơi ở phi sinh vật, thành phần vô sinh, sinh cảnh vô sinh*
- abiogenesis** *th phát sinh phi sinh vật (khái niệm đã lạc hậu), đn autogenesis, spontaneous generation*
- abiotic** *th phi sinh vật, không sống*
- abiotic environment** *st môi trường phi sinh (như đất, nước, khí quyển ảnh hưởng tới các sinh vật)*
- abiotic substance** *st chất vô sinh*
- abiotrophy** *y mất sức sống, mất dinh dưỡng (hoạt động rối loạn của một cơ quan hoặc một hệ do biểu hiện bệnh lý di truyền)*
- abjection** *n sự rụng bào tử*
- ablastin** *md ablastin (chất giống kháng thể)*
- ablating material** *vĩ chất tan mòn, vật liệu tan mòn, x ablative agent*
- ablation** *hk sự làm tan mòn (để chống quá nhiệt vỏ tàu vũ trụ); đc sự mài mòn (của đá do xói mòn hoặc phong hóa); thv sự tiêu mòn (sóng băng do nóng chảy hoặc bay hơi); y sự cắt bỏ (mô hoặc một bộ phận cơ thể)*
- ablation area** *thv vùng tiêu mòn (của sóng băng hoặc dòng tuyết)*
- ablation cone** *thv nón tiêu mòn (hình thành do sự tiêu mòn khác nhau)*
- ablation factor** *thv hệ số tiêu mòn (tốc độ biến mất của bề mặt tuyết hoặc băng)*
- ablation form** *thv dạng tiêu mòn*
- ablation moraine** *đc băng tích tiêu mòn; băng tích rửa trôi*
- ablative agent** *vĩ vật liệu tiêu mòn, chất tan mòn (để tiêu tán nhiệt năng), đn ablating material; ablative material; ablator*
- ablative cooling** *hk làm nguội nhờ mòn (để chống quá nhiệt)*
- ablative material** *vĩ chất tan mòn, x ablative agent*
- ablative shielding** *hk lớp chắn nhiệt nhờ tan mòn*
- ablatograph** *hĩ tiêu mòn ký, dụng cụ ghi độ tiêu mòn (của bề mặt tuyết hoặc băng)*
- ablator** *vĩ chất tan mòn, x ablative agent*
- able** *th able (tên của chữ số thập lục phân mà tương*

- đương thập phân của nó là 10)
- A block** *ktct* khối xây A (để tạo hai hốc trong tường)
- abmho** *d* abmo (đơn vị điện dẫn trong hệ điện từ CGS), *vt* $(a\Omega)^{-1}$, *đn* absiemens
- Abney effect** *qh* hiệu ứng Abney (dịch màu biểu kiến của ánh sáng)
- Abney law** *qh* định luật Abney (về sự dịch chuyển sắc thái biểu kiến của một màu phổ)
- Abney level** *kt* nivô Abney, *x* clinometer
- Abney mounting** *ph* giá Abney (để quan sát các phần phổ)
- abnormal anticiplinorium** *đc* nếp lồi phức dị thường (với mặt phẳng trục của các nếp uốn phụ uốn lên)
- abnormal behavior** *tl* tập tính bất thường (của một cá thể), *đn* behavior disorder
- abnormal fold** *đc* nếp uốn dị thường
- abnormal glow discharge** *đnr* sự phóng điện phát sáng dị thường
- abnormality** *khen* tính dị thường
- abnormal magnetic variation** *vlđc* sự biến thiên dị từ (làm kim la bàn lệch khỏi kinh tuyến từ ở một số vùng)
- abnormal place** *m* chỗ dị thường, nơi dị thường (khiến việc khai thác mỏ không kinh tế)
- abnormal pressure** *đk* áp suất dị thường
- abnormal propagation** *tt* truyền dị thường, lan truyền dị thường (của sóng vô tuyến trong khí quyển)
- abnormal psychology** *tl* môn tâm lý học dị thường
- abnormal reading** *ktcn* giờ chỉ bất thường, giờ sai, *x* abnormal time
- abnormal reflections** *đnr* (các) phản xạ dị thường
- abnormal series** *vlnt* dãy dị thường, *x* anomalous series
- abnormal statement** *th* (câu) lệnh bất thường (trong chương trình FOR-TRAN V (UNIVAC))
- abnormal synclinorium** *đc* nếp lồi phức dị thường, phức máng dị thường
- abnormal time** *ktcn* thời gian sai, thời gian bất thường (trong nghiên cứu thời gian làm việc), *đn* abnormal reading
- ABO blood group** *md* nhóm máu ABO
- ABO blood group system** *md* hệ nhóm máu ABO
- abohm** *d* abom (đơn vị điện trở trong hệ điện từ CGS), *vt* $a\Omega$
- abohm centimeter** *d* abom xentimet, *vt* $a\Omega\text{cm}$
- abomasitis** *ty* viêm dạ múi khế (ở động vật nhai lại)
- abomasum** *đvcxs* dạ múi khế (túi IV của động vật nhai lại)
- A bomb** *qs* bom A, bom nguyên tử, *x* atomic bomb
- aboral** *đvcxs* đối miệng, xa miệng
- abort** *hk* hủy bỏ (hoạt động hoặc quy trình do sự cố thiết bị) // phương tiện hủy bỏ; tác động hủy bỏ, trường hợp hủy bỏ; *th* bỏ, kết thúc (một thủ tục như chạy chương trình hoặc in tài liệu)
- abort branch** *đkh* rẽ nhánh bỏ (lệnh rẽ nhánh trong chương trình điều khiển robot)
- aborted firing** *qs* lệnh bắn đã hủy bỏ; lệnh phóng đã hủy bỏ (sau khi đã phát lệnh nhưng trước khi điểm hỏa thực sự)
- abortifacient** *y* thuốc phá thai
- abortion** *y* sự sảy thai
- abortive** *sh* thui, chột, (bị) đào thải; sảy thai
- abortive infection** *vl* nhiễm virus thui chột (các thành phần virus được tổng hợp nhưng không tạo ra các virus truyền nhiễm)
- abortive transduction** *vs* tải nạp đào thải
- abortus** *y* thai bị sảy
- abort zone** *hk* vùng hủy bỏ (vùng chứa tên lửa trục trục quanh căn cứ phòng)
- aboundikro** *vt* (gỗ) abundikro, *x* Sappele mahogany
- about-sledge** *lk* búa tạ (dùng trong nghề rèn)
- a-b plane** *đc* mặt phẳng a-b (trên đó diễn ra chuyển động phản dị)
- AB power pack** *d* bộ pin AB (cho đèn chân không), bộ nguồn AB (đổi nguồn dòng xoay chiều thành điện áp một chiều A và B cần thiết)
- abrachiocephalia** *y* tật thiếu cánh tay-đầu (bẩm sinh), *đn* acephalobrachia
- abradant** *vl* mài được, để mài, *x* abrasive
- abrade** *đc* mài, xát
- Abraham's tree** *kth* cây ti tóa, cây cây Abraham
- Abrams' law** *ktct* định luật Abrams (về vật liệu bề tông)
- abranchiate** *đv* không mang, thiếu mang
- abrasion** *kt* sự mài, sự xát; tính nhám bề mặt (do gia công thô hoặc cọ xát); *đc* sự mài mòn (do dòng nước có cát, vụn đá và do sóng băng); *y* vết trầy da
- abrasion drilling** *đk* khoan mài (dùng vật liệu mài có áp)
- abrasion mark** *ntdh* vết mòn (ở bản in hoặc phim ảnh); vết xước (do các mặt bản in hoặc phim ảnh cọ xát nhau)
- abrasion platform** *đc* nền mài mòn (ở biển)
- abrasion resistance** *vl* sức chịu mài mòn, độ bền mài mòn
- abrasion-resistance index** *vl* chỉ số mài mòn, hệ số mài mòn (của vật liệu lưu hóa hoặc cao su tổng hợp)
- abrasion test** *ctm* thử mài mòn
- abrasive** *đc* mảnh vụn đá mài (có góc cạnh, cứng), *đn* abrasive ground; *vl* vật liệu mài; đá mài, dụng cụ mài // mài được, để mài (gây mòn), *đn* abradant
- abrasive belt** *ck* băng mài (băng vải, da hoặc giấy tẩm hạt mài)
- abrasive blasting** *ck* phun mài, thổi mài
- abrasive cloth** *ck* vải mài, vải ráp
- abrasive cone** *ck* côn mài, côn ráp
- abrasive disk** *ck* bánh mài, đĩa mài
- abrasive drilling** *m* khoan mài (dùng tác động mài của thép khoan hoặc phương tiện khoan xoay ép vào đá)